

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/48/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116208796
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7116208796.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci navrhovateľa: N. B., Y. XX.XX.XXXX, E. J. XX, G. N., zast. JUDr. Miroslav Vereb, advokát so sídlom Šoltésovej 5, Košice o návrhu, že premiestnenie mal. X. R., Y. XX.X.XXXX, E. R.Y. XX, R. jeho matkou: Q.. N. R., Y. X.X.XXXX, E. R. XX, R. z územia Slovenskej republiky na územie Veľkej Británie bolo neoprávnené, takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa z a m i e t a.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom doručeným súdu dňa 20.4.2016 žiadal, aby vyslovil, že premiestnenie mal. X. R., Y. XX.X.XXXX jeho matkou Q.. N. R., Y. X.X.XXXX dňa 27.8.2015 z územia Slovenskej republiky na územie Veľkej Británie bolo neoprávnené.

V návrhu uviedol, že v právnej veci starostlivosti súdu o mal. X. R. vedenej Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 22P/120/2013 bol rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 13.6.2014 rozhodnuté tak, že mal. X. R., Y. XX.X.XXXX bol zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že matka je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 200 Eur mesačne vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca do rúk matky vopred počínajúc dňom 28.8.2013 do budúcnosti. Dlhé výživné, ktoré vzniklo za obdobie od 28.8.2013 do 30.6.2014 v sume 1.259,90 Eur, súd povolil otcovi v troch splátkach 2x po 400 Eur a raz 459,90 Eur spolu s bežným výživným do rúk matky až do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok. Styk otca s maloletým súd upravil pre rok 2014 v zmysle štvrtého výroku, pričom styk otca s maloletým sa má realizovať vždy za prítomnosti matky. Na Vianoce bol styk otca s maloletým určený tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. X. R. na Vianoce

každý párný rok 25.12. od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárný rok 24.12. od 16.00 hod. do 18.00 hod. a 26.12. od 16.00 hod. do 18.00 hod. a na Veľkonočné sviatky každý párný rok na Veľkonočnú nedeľu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárný rok na Veľkonočný pondelok od 10.00 hod. do 12.00 hod. Od 1.1.2015 do budúcnosti mal otec právo sa stretávať s maloletým v mesiacoch január, apríl, júl a október vždy v prvom týždni v pondelok a v stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a sobotu od 16.00 hod. do 19.00 hod. v mesiacoch február, máj, august a november v prvom týždni v pondelok a v stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a v sobotu od 16.00 hod. do 19.00 hod., v treťom týždni v utorok a v štvrtok od 17.00 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 16.00 hod. do 19.00 hod., v mesiacoch marec, jún, september a december v treťom týždni v pondelok a v stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. a v sobotu od 16.00 hod. do 19.00 hod.. Otec bol zaviazaný v čase upraveného styku sa dostať pred byt matky, za účelom realizácie styku a matka zaviazaná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť.

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/365/2014 zo dňa 25.3.2015 súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o výživnom pre mal. X. R., Y. XX.X.XXXX a vo výroku o dlžnom výživnom. Zároveň odmietol odvolanie proti výroku o úprave styku otca s mal. X. R..

Rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 22P/120/2013 zo dňa 13.6.2014 spojený s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/365/2014 zo dňa 25.3.2015 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 24.4.2015.

Matka dieťaťa právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu nerešpektuje a od 27.8.2015 s maloletým neoprávnené vycestovala do Anglicka a odkázala mu, že syna môže vidieť na skype, ktoré konanie zjavne porušuje právoplatný rozsudok súdu Slovenskej republiky.

Pokiaľ v súvisiacich konaniach matka uvádza, že na vycestovanie sa dohodli, tak je pravda, že rukou napísaný súhlas zo dňa 22.12.2014 podpísal, pričom v rovnaký deň bola podpísaná aj listina, ktorou sa matka vzdáva dlžného výživného. Avšak hneď od začiatku roka 2015 a v jeho priebehu matku viackrát upozornil, že uvedený súhlas odvoláva a nesúhlasí s presťahovaním syna do Anglicka. Okrem toho dlžné výživné doplatil v plnej výške dňa 19.3.2015, čím fakticky reagoval na to, že dohody zo dňa 22.12.2014 sú zrušené. Súčasne svojmu právnomu zástupcovi dal pokyn, aby návrh na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 18.12.2014 nebral späť, aby teda Okresný súd rozhodol a zakázal matke s dieťaťom vycestovať. Ohľadne tohto návrhu Okresný súd Košice I rozhodol uznesením sp. zn. 18P/207/2014 zo dňa 14.1.2015 tak, že návrh síce zamietol, pričom ale toto svoje rozhodnutie odôvodnil - okrem iného tým, že obvyklý pobyt maloletého je bydliskom matky v Košiciach, preto by premiestnením maloletého bez súhlasu jeho rodiča do cudziny, mimo miesta jeho obvyklého pobytu bolo neoprávneným premiestnením tzv. únosom, ktoré konanie je upravené medzinárodnými dohovormi.

Vzhľadom na odvolanie súhlasu s vycestovaním maloletého ako aj s poukazom na to, že uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/207/2014 zo dňa 14.1.2015 matke dieťaťa bolo riadne doručené, takže vedela, že s maloletým nemôže vycestovať a vedela čoho sa môže eventuálne dopustiť ak tak urobí, bolo na Okresnej prokuratúre Košice I podané trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania zločinu únosu podľa § 209 ods. 1 Trestného zákona.

V predmetnej veci sa mediácia neuskutočnila z dôvodu, že ešte pri poslednom stretnutí s maloletým a jeho matkou dňa 25.8.2015 ho táto ubezpečovala, že syn necestuje nikde. Od 27.8.2015 s matkou dieťaťa nebol v kontakte a prvýkrát po tomto dátume ju videl na pojednávaní pred súdom v Londýne dňa 10.2.2016.

S poukazom na ustanovenia nariadenia a s poukazom na žiadosť o návrat dieťaťa podaný dňa 23.9.2015 prostredníctvom Centra pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže, Špitalská 8, Bratislava, na príslušnom súde Veľkej Británie ako aj vzhľadom na dôvody tohto návrhu, je daná právomoc súdu Slovenskej republiky na vydanie rozhodnutia v zmysle § 178 a O.s.p..

Na základe návrhu zo dňa 25.2.2016 rozhodol Okresný súd Košice I uznesením sp. zn. 11P/26/2016 zo dňa 29.2.2016 tak, že návrh zamietol, čo odôvodnil v podstate iba tým, že nepredložil súhlas zo dňa 22.12.2014. S týmto návrhom tento vytýkaný nedostatok odstraňuje a predmetný súhlas pripája.

Navrhovateľ k podanému návrhu pripojil listinný doklad: vec vyjadrenie súhlasu na vystaňovanie do zahraničia, dolu podpísaný N. B.R., Y.. XX.XX.XXXX týmto vyjadruje súhlas matke Q.. N. R., Y.. X.X.XXXX na presťahovanie nášho syna X. R., Y.. XX.X.XXXX do Veľkej Británie, kde matka toho času pracuje. Tento súhlas podpisujem po dohode s matkou Q.. N. R.. Súhlas je podpísaný otcom N. B. a matkou Q.. N. R. dňa 22.12.2014.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/26/2016 súd zistil, že otec sa domáhal vydania rozhodnutie, ktorým by vyslovil, že premiestnenie mal. X. R., Y.. XX.X.XXXX jeho matkou Q.. N. R.W., Y.. X.X.XXXX z územia SR na územie Veľkej Británie bolo neoprávnené.

Okresný súd Košice I uznesením návrh navrhovateľa zamietol dňa 29.2.2016.

Podľa ust. § 179a) ods. 1) O.s.p. na návrh osoby, ktorá žiada podľa medzinárodnej zmluvy 21a) o vrátenie dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt v Slovenskej republike a ktoré bolo premiestnené do cudziny alebo je v cudzine zadržované, vydá súd rozhodnutie o tom, že navrhovateľ má rodičovské práva a povinnosti, podľa ktorých sa zmena bydliska dieťaťa do cudziny nemala uskutočniť bez jeho súhlasu, pričom tento súhlas neudelil a jeho súhlas nebol nahradený rozhodnutím súdu.

Podľa ust. § 179a) ods 2) O.s.p .návrh musí obsahovať vyhlásenie o tom, že navrhovateľ mal v čase premiestnenia alebo zadržania dieťaťa rodičovské práva a povinnosti, podľa ktorých sa zmena bydliska dieťaťa do cudziny nemala uskutočniť bez jeho súhlasu a tento súhlas neudelil, pričom jeho súhlas nebol nahradený rozhodnutím súdu. K návrhu musia byť pripojené všetky rozhodnutia týkajúce sa úpravy rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Ak je to potrebné, súd si môže od navrhovateľa vyžiadať ďalšie údaje potrebné na vydanie rozhodnutia.

Podľa ust. § 179a) ods 3) O.s.p. súd vydá rozhodnutie bez zbytočného odkladu na základe písomných podkladov a na základe existujúceho právneho stavu bez nariadenia pojednávania. Účastníkom konania je navrhovateľ.

Podľa ust. § 179a) ods 4) O.s.p.proti rozhodnutiu súdu podľa odseku 3 nie je prípustný opravný prostriedok. Zamietnutie návrhu nebráni podaniu nového návrhu, ak navrhovateľ uvedie nové skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie jeho rodičovských práv a povinností.

Predmetné ustanovenie reflektuje viazanosť SR medzinárodnými zmluvami ako aj právnou úpravou Európskej únie, ktorou je SR členom. Predovšetkým ide o dohovor o občiansko-právnych aspektoch medzinárodných únosov detí (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí SR č. 119/2001 Z.z.), Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a obnove starostlivosti o deti (oznámenie MZV SR č. 366/2001 Z.z.), ďalej nariadenia EÚ a to nariadenie rady ES č. 1347/2000 z 9.5.2000 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností k spoločným deťom manželov a nariadenie rady (ES č. 2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým bolo zrušené nariadenie č. 1347/2000. Nakoľko dochádza k medzinárodnej únosom detí, je potrebné procesne zabezpečiť úpravu takýchto situácií. Podľa ods. 1 súd koná na návrh osoby, ktorá podľa medzinárodnej zmluvy (dohovoru o občiansko-právnych aspektoch medzinárodných únosov detí) žiada o vrátenie dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt v SR a bez súhlasu tejto osoby bolo premiestnené do cudziny. Súd po osvedčení skutkového stavu svedčiacemu navrhovateľovi vydá rozhodnutie, že navrhovateľ má rodičovské práva a povinnosti (teda zmena bydliska do cudziny sa nemala uskutočniť bez jeho súhlasu a tento súhlas neudelil ako aj tento súhlas nebol nahradený rozhodnutím súdu). Odsek 2 špecifikuje obsah návrhu a listiny, ktoré sú potrebné k tomuto návrhu pripojiť. Aktívne vecne legitimovanou osobou na podanie návrhu je rodič ako aj osoba, prípadne inštitúcia, ktorá má k dieťaťu opatrovnícke právo. Vzhľadom na špecifické potreby maloletých, priamo v odseku 3 je uložená súdu povinnosť bezodkladne rozhodnúť na základe predložených písomných podkladov bez nariadenia pojednávania. Rozhodnutie, ktoré sa vydáva podľa tohto ustanovenia, je potrebné pre konanie v cudzine ako dôkaz o existencii rodičovských práv a ich nezákonnom porušení.

Obvyklým pobytom dieťaťa na účely konania o jeho navrátení je miesto, kde dieťa žilo na základe zhodnej vôle rodičov bezprostredne pre neoprávneným premiestnením alebo zadržaním dieťaťa (R 129/2014).

Predmetným návrhom sa otec domáhal vydania uznesenia, ktorým by súd vyslovil, že premiestnenie mal. X. R., Y. XX.X.XXXX jeho matkou Q. N. R., Y. X.X.XXXX z územia SR na územie Veľkej Británie bolo neoprávnené. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/26/2016 bolo zistené, že navrhovateľ podal prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v Bratislave žiadosť o návrat dieťaťa dňa 21.9.2015. V návrhu navrhovateľ okrem iného uvádza, že po vydaní rozsudku Okresným súdom Košice I vo veci sp. zn. 21P/120/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/365/2014 bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 200 Eur mesačne. Súčasne bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom. Navrhovateľ potvrdil, že matke písomne udelil súhlas dňa 22.12.2014, že súhlasí s vycestovaním maloletého dieťaťa do zahraničia, pričom matka sa vzdala dlžného výživného. Následne začiatkom roka 2015 a v jeho priebehu matke oznámil, že uvedený súhlas odvoláva a nesúhlasí s presťahovaním syna do Anglicka. Okrem toho dlžné výživné doplatil v plnej výške dňa 19.3.2015 čím mal za to, že dohody zo dňa 22.12.2014 sú zrušené. Navrhovateľ predmetný súhlas s vycestovaním maloletého dieťaťa, ktorý udelil matke predložil súdu spolu s návrhom dňa 20.4.2016.

Podľa ust. § 35 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine, Ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Zásadne patrí obom rodičom právo rozhodovať o záležitostiach ich maloletého dieťaťa. Tieto sa môžu týkať nielen podstatných vecí ohľadne osoby maloletého, resp. ohľadne jeho majetku ale aj tzv. statusotvorných práv. Z formulácie citovaného ustanovenia zákona možno vyvodíť, že bežné záležitosti týkajúceho sa maloletého dieťaťa je oprávneným rozhodovať ten z rodičov, u ktorého sa dieťa momentálne nachádza. Bežnými záležitosťami sa pritom rozumejú tie, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa. Preto nemožno konštatovať, že o nich môže rozhodovať len rodič, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Ich riešenie si totiž vyžaduje dennú aktivitu podľa aktuálnych životných situácií, v ktorých sa dieťa ocitne. Pokiaľ rodičia sú schopní dodržiavať jednotnú líniu výchovného pôsobenia na dieťa, potom ani nemôže vzniknúť konflikt v otázke rozhodovania o nepodstatných záležitostiach dieťaťa. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. I keď je ktorýkoľvek z rodičov, ak je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu a nebol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností, zákonným zástupcom svojho dieťaťa, neznamená to, že by vo všetkých prípadoch stačilo, aby dieťa zastupoval jeden z rodičov bez toho, aby bol druhý rodič dopytovaný na jeho názor. Ak ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s prejavom nastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, boli by dané podmienky pre postup podľa ust. § 35 Zákona o rodine. Takže v prípade ak dôjde medzi rodičmi v nezhode o tom, čo je skutočný záujem dieťaťa, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Tu je potrebné zdôrazniť, že vecou podstatnou treba rozumieť nielen niečo, čo objektívne je v právnom živote podstatné, ale čo je podstatné jednak pre rodiča a najmä pre dieťa.

Z pripojeného listinného dokladu navrhovateľom - udelenie súhlasu na vysťahovanie do zahraničia je súd toho názoru, že rodičia sa dohodli na podstatnej otázke týkajúcej sa záležitosti dieťaťa. V danom prípade ide o vysťahovanie maloletého dieťaťa do zahraničia. Táto záležitosť bola schválená oboma rodičmi dňa 22.12.2014. Predmetný súhlas otec udelil matke v daný deň, pričom tento súhlas podpísal tak otec, ako i matka. Súd je toho presvedčenia, že otec týmto úkonom súhlasil s vysťahovaním maloletého dieťaťa do zahraničia.

Na základe predloženého písomného podkladu a existujúceho právneho stavu je súd toho názoru, že návrh otca nie je dôvodný, nakoľko aj keď predložil predmetný listinný dôkaz bolo preukázané, že tento súhlas matke dal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 179a ods. 4 O. s. p.)